

Handläggare
Opard Ylva

Datum
2016-11-09

Diarienummer
KSN-2015-1918

Kommunstyrelsen

Motion av Jonas Segersam (KD) om indexering av kommunens avgifter

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att avslå motionens tredje att-sats, samt

att i övrigt besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Ärendet

Jonas Segersam (KD) föreslår i motion, väckt vid kommunfullmäktiges sammanträde den 5 oktober 2015, att:

- Göra en översikt över taxor och avgifter i kommunen.
- Utarbeta ett förslag till indexerade taxe- och avgiftsjusteringar där så är tillämpligt.
- Arbeta aktivt för att förmå astaten att avskaffa maxtaxor inom exempelvis omsorg av barn och äldre.

Motionen återges i **bilaga**.

Föredragning

Kommunens olika taxor och avgifter ses över kontinuerligt och är en självklar del i arbetet med att hålla kommunens ekonomi i balans. De står för ungefär 3,5 procent av kommunens totala intäkter.

Taxor, avgifter och ersättningar samt investeringsnivåer är viktiga förutsättningar för Mål och budget 2017 med planeringsramar för 2018-19. Kommunstyrelsen har därför, i beslutet om planeringsförutsättningar den 9 december 2015, angivit att i Mål och budget 2017 med planeringsramar för 2018-19 även ska ingå beslut om taxor, avgifter och ersättningar samt investeringsramar per nämnd och bolag. Framtagande av taxor, avgifter och ersättningar samt investeringsnivåer ska följa den övergripande tid- och processplanen.

Som framgår av förslaget till Mål och budget har nämnderna redovisat sina taxor och kommunstyrelsen tagit med dessa i förslaget till kommunfullmäktige.

Avsikten är att de taxor och avgifter som ska fastställas av kommunfullmäktige ska tas upp varje år i beslutet om Mål och budget. Därigenom kan kommunens avgifter bedömas på ett samlat sätt och behandlas samtidigt med det grundläggande ekonomiska beslutet. En sådan ordning är lämpligare än indexering som innebär att avgiften förändras utan att kommunfullmäktige tar det övergripande ansvaret.

Maxtaxa inom skolbarnsomsorgen och förskoleverksamheten infördes i Sverige år 2002 genom beslut i riksdagen. Bakgrunden var att de av kommunerna beslutade avgifterna skilde sig mellan 0 och 4 200 kr i månaden. Regeringen angav reformen som ett steg mot att all verksamhet skall vara "avgiftsfri samt tillgänglig och likvärdig för alla" (prop 99/00:129). Utskottet framförde att "låga och enhetliga avgifter kommer medföra att barns närvarotider blir mindre splittrade, något som skulle underlätta den pedagogiska verksamheten, samt att lägre avgifter kommer innebära betydande ekonomiska lättnader för barnfamiljer och att procenttaken för vad varje familj är tvungen att betala även ger att de med de lägsta inkomsterna får del av reformen." (UbU 2000/01:5 sid 14).

Kommunstyrelsen anser att motiven för införande av maxtaxa fortfarande har bärkraft. De kan också noteras att kommunen erhåller ett särskilt statsbidrag om 63 mnkr innevarande år som kompensation för det inkomstbortfall som maxtaxan innebär.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt med föreliggande förslag till beslut.

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Christoffer Nilsson
Chef kommunledningskontoret

UPPSALA KOMMUNSTYRELSE	
Ink	2015-10-08
Diarienum	KSN-2015-1918
10	Ärenden 1

Motion angående indexering av kommunens avgifter

Taxor och avgifter är den tredje största inkomsten för kommunerna efter skatter och statsbidrag. Andelen har fallit från 7% till 6% för något år sedan, vilket naturligtvis är en ganska blygsam del av kommunens inkomster. Dessutom stipulerar kommunallagen att avgifterna ska följa självkostnadsprincipen, det vill säga kommunerna ska inte göra några vinster på överuttag av avgifter av medborgarna.

På alltför många områden är dock avgifterna bara en ringa symbolisk ersättning från medborgaren för den kostnad som nyttigheten man får sig till del egentligen kostar. Det gäller exempelvis barnomsorg, äldreomsorg och kollektivtrafik. Bakgrunden är att vi tycker det är samhällsekonomiskt nödvändigt att subventionera vissa tjänster som är viktiga för ett väl fungerande samhälle.

Till skillnad från skatteuttaget, som ju sker i proportion till inkomsten, så måste taxor och avgifter indexeras om inte täckningsgraden ska urholkas. Tyvärr är det så att denna skillnad inte är tydlig för många politiker – man tycks tro att skattesatsen kontinuerligt ska skrivas upp för att möta de ökade kostnaderna, samtidigt som man tyvärr missar att höja avgifterna som behöver höjas kontinuerligt i en ekonomi med en löpande inflation. Dessutom betyder klåfingriga beslut från regeringen om maxtaxor en inskränkning i kommunernas självbestämmande och en urholkning av avgifternas kostnadstäckningsgrad, något som varit speciellt märkbart inom barnomsorgen.

För att hindra plötsliga chockhöjningar när man efter kanske ett decennium inser att kostnaderna sprungit iväg och avgifterna inte följt efter bör man införa en indexering av taxorna och avgifterna. Enligt kommunallagen ska fullmäktige besluta om taxejusteringar, men vad jag kan förstå är det vanligt att kommuner lägger in en indexeringsklausul i dessa beslut om att exempelvis följa KPI.

Det finns tyvärr också en del politiska idéer om fria nyttigheter, och att kommunala tjänster ska vara gratis. Det som är gratis leder tyvärr till att människor som använder tjänsten inte till fullo uppskattar nyttan, eller förstår den faktiska kostnaden. Dessutom leder ofta system med gratistjänster till att det i stället blir tiden, i form av köer, som avgör vem som får del av tjänsten. Givetvis ska det finnas ett skydd för dem som av olika skäl har svårt att betala men det betyder inte att man generellt ska arbeta för att ta bort taxor och avgifter.

En indexering av taxor leder till att i de fall vi har en låg inflation, eller till och med deflation, blir inte höjningarna så märkbara. Dessutom kan man om det visar sig att höjningar inte behövs besluta i varje enskilt fall i fullmäktige om en nedjustering av taxorna och avgifterna.

Vi kristdemokrater föreslår att Kommunfullmäktige uppdrar till kommunstyrelsen

- att göra en översikt över taxor och avgifter i kommunen
- att utarbeta ett förslag till indexerade taxe- och avgiftsjusteringar där så är tillämpligt
- att arbeta aktivt för att förmå staten att avskaffa maxtaxor inom exempelvis omsorg av barn och äldre.

Uppsala 2015-10-05

Jonas Segersam (KD)

Kristdemokraterna